

ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการใช้น้ำหยดเสริมไฮโดรเจนในน้ำดื่ม
เพื่อลดป้องกันโรคขาดสารไฮโดรเจน อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก

นายมงคล ปิยสิริวัฒน์

วิทยานิพนธ์นี้เป็นส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทศาสตรมหาบัณฑิต
ภาควิชาการประชาสัมพันธ์

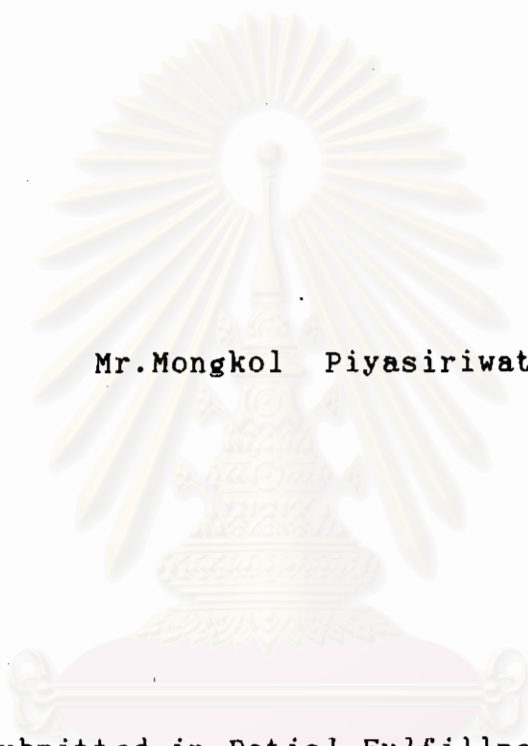
บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ปีการศึกษา 2539

ISBN 974-635-466-3

ลิขสิทธิ์ของบัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

**Factors Affecting Adoption of Iodized water
For Iodine Deficiency Prevention
In Baktak District Tak Province**

Mr.Mongkol Piyasiriwat

**A Thesis Submitted in Patial Fulfillment of the Requirement
for the Degree of Master of Arts in Public Relation**

Department of Public Relation

Graduate School

Chulalongkorn University

Academic Year 1996

ISBN 974-635-466-3

หัวข้อวิทยานิพนธ์ บัญชีที่มีผลต่อการขอรับการใช้น้ำหยดเสริมไฮโดรเจนในน้ำดื่ม
เพื่อป้องกันโรคขาดสารไฮโดรเจน อำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก

โดย นายมงคล ปิยสิริวัฒน์

ภาควิชา การประชาสัมพันธ์

อาจารย์ที่ปรึกษา รองศาสตราจารย์ ดร.ชนวดี บุญลือ

บัณฑิตวิทยาลัย จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย อนุมัติให้บัณฑิตวิทยาลัยนี้เป็น
ส่วนหนึ่งของการศึกษาตามหลักสูตรปริญญาโทบัณฑิต

.....
(ศาสตราจารย์นายแพทย์ สุภวัฒน์ ชุตินวงศ์)

คณะกรรมการสอบวิทยานิพนธ์

.....ประธานกรรมการ
(รองศาสตราจารย์ ดร.ประมะ สตะเวทิน)

.....อาจารย์ที่ปรึกษา
(รองศาสตราจารย์ ดร.ชนวดี บุญลือ)

.....กรรมการ
(ดร.วิเชียร เกตุสิงห์)

.....กรรมการ
(ดร. ปาวิชาติ สถาปิตานนท์)

มงคล ปิยสิริวัฒน์ : ปัจจัยที่มีผลต่อการยอมรับการใช้น้ำหยดเสริม
ไอโอดีนในน้ำ เพื่อป้องกันโรคขาดสารไอโอดีน อ.บ้านตาก จ.ตาก
(Factors Affecting Adoption of Iodized Water For
Iodine Deficiency Prevention in Bantak District Tak
Province). อ.ที่ปรึกษา รศ.ดร.ชนวดี บุญฉือ, 131 หน้า.
ISBN 974-635-466-3.

การวิจัยครั้งนี้ มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาปัจจัยต่าง ๆ ที่มีผลต่อการยอมรับ
น้ำหยดเสริมไอโอดีนในน้ำดื่ม เพื่อลดปัญหาโรคขาดสารไอโอดีน ได้แก่ การเปิดรับ
ข่าวสารของประชาชน คุณลักษณะทางนวัตกรม รูปแบบการตัดสินใจที่เกี่ยวข้องกับการ
ใช้น้ำหยดเสริมไอโอดีน โดยกลุ่มตัวอย่างสุ่มจากประชากรใน 7 ตำบล ของ
อ.บ้านตาก จ.ตาก จำนวน 420 คน ดำเนินการสัมภาษณ์ตามแบบสอบถาม ทำการ
วิเคราะห์ข้อมูลด้วยค่าร้อยละ ค่า Pearson's Product Moment Correlation
Efficient และ Chi-square อธิบายความสัมพันธ์ของปัจจัยต่าง ๆ

ผลการวิจัย พบว่า

1. กลุ่มตัวอย่าง มีการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับน้ำหยดเสริมไอโอดีนลงใน
น้ำดื่มจากสื่อบุคคลมากที่สุด อันได้แก่ เจ้าหน้าที่สาธารณสุข และอาสาสมัคร
สาธารณสุขประจำหมู่บ้าน(อสม.)
2. คุณลักษณะทางนวัตกรมของน้ำหยดเสริมไอโอดีน ที่กลุ่มตัวอย่างให้
ความสนใจมากที่สุด คือ เป็นสิ่งที่สามารถป้องกันโรคคอพอกได้ และส่วนใหญ่
มีการตัดสินใจใช้น้ำหยดเสริมไอโอดีน ด้วยตนเองเพียงคนเดียว
3. ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับการยอมรับการใช้น้ำหยดเสริมไอโอดีน อย่างมี
นัยสำคัญทางสถิติ คือ การเปิดรับข่าวสาร และรูปแบบการตัดสินใจ

ภาควิชา.....การประชาสัมพันธ์
สาขาวิชา.....นิเทศศาสตร์พัฒนาการ
ปีการศึกษา.....2539

ลายมือชื่อนิติศ.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา.....
ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาพร้อม.....

C851374 : MAJOR DEVELOPMENT COMMUNICATION

KEY WORD: Factors Affecting Adoption/ Iodized Water/

Iodine Deficiency Prevention/Tak Province

MONGKOL PIYASIRIWAT : Factors Affecting Adoption of Iodized Water For Iodine Deficiency Prevention in Bantak District Tak Province.

THESIS ADVISOR : ASSO.PROF.TANAWADEE BOONLUE, Ph. D.

131 pp. ISEN 974-635-466-3.

The purpose of this research was as follows : To study factors affecting the adoption of iodize water (people's media exposure, attributes of innovation, and types of Innovation-decisions).

A Random Sampling of 420 villagers in 7 Tumbols of Bantak District Tak Province were interviewed with structure questionares. Percentage, Pearson's Product Moment Correlation Coefficient and Chi-square were used for description about correlation of factors.

The research finding were

1. People were exposed the most to personal media, which were health officer and village health volunteer (VHV).
2. The most interesting attribute of Iodized water as an innovation is that it could prevent iodine deficiency.
3. Most of the people decided to use iodized water by optional decision.
4. People's media exposure and type of Innovation-decision were significantly correlated to adoption of iodized water.

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

ภาควิชา..... การประชาสัมพันธ์

สาขาวิชา..... นิเทศศาสตร์พัฒนาการ

ปีการศึกษา..... 2539

ลายมือชื่อนิสิต..... *Aban Teer*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษา..... *Am*

ลายมือชื่ออาจารย์ที่ปรึกษาร่วม.....

กิตติกรรมประกาศ

วิทยานิพนธ์ฉบับนี้ สำเร็จลงล่วงไปได้ด้วยความช่วยเหลือ
อย่างดียิ่งของ รองศาสตราจารย์ ดร.ชนวดี บุญลือ อาจารย์ที่ปรึกษาวิทยานิพนธ์
รองศาสตราจารย์ ดร.ประมะ สตะเวทิน ประธานกรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์
ดร.วิเชียร เกตุสิงห์ และดร.ปาริชาติ สถาปิตานนท์ กรรมการควบคุมวิทยานิพนธ์
ซึ่งทุกท่านได้ให้คำแนะนำและข้อคิดเห็นต่าง ๆ ของการวิจัยมาด้วยดีตลอด รวมทั้ง
อาสาสมัครสาธารณสุขประจำหมู่บ้านทุกหมู่บ้านที่เป็นพื้นที่วิจัย และเจ้าหน้าที่
โรงพยาบาลบ้านตาก สถานีอนามัยในอำเภอบ้านตาก จังหวัดตาก ที่กรุณาให้ความ
อนุเคราะห์อำนวยความสะดวกอย่างดียิ่งในการเก็บรวบรวมข้อมูล และทุนการวิจัย
ได้รับทุนอุดหนุนการวิจัยของบัณฑิตวิทยาลัย จึงขอขอบพระคุณบัณฑิตวิทยาลัยไว้
 ณ ที่นี้ด้วย

ทำเช่นนี้ ผู้วิจัยใคร่ขอขอบพระคุณบิดามารดา ครูอาจารย์ทุกท่าน
และนายปัญญาวัฒน์ สันติเวส ผู้อำนวยการศูนย์ฝึกอบรมและพัฒนาการสาธารณสุข
มูลฐานภาคเหนือ จังหวัดนครสวรรค์ รวมทั้งพี่ ๆ เพื่อนร่วมงานทุกท่าน ที่กรุณา
ให้การสนับสนุน และให้กำลังใจในการจัดทำวิทยานิพนธ์จนสำเร็จการศึกษา

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญ

หน้า

บทคัดย่อภาษาไทย.....	ง
บทคัดย่อภาษาอังกฤษ.....	จ
กิตติกรรมประกาศ.....	ฉ
สารบัญตาราง.....	ช

บทที่

1. บทนำ

ความเป็นมาและสภาพปัญหา.....	1
วัตถุประสงค์.....	10
สมมติฐานการวิจัย.....	10
ขอบเขตการวิจัย.....	11
นิยามศัพท์.....	11
ข้อจำกัดการวิจัย.....	12
ประโยชน์ที่คาดว่าจะได้รับ.....	13

2. ทฤษฎีแนวคิดและผลงานวิจัยที่เกี่ยวข้อง

ทฤษฎีแนวคิด.....	14
ผลงานวิจัย.....	35

3. ระเบียบวิธีวิจัย

ประชากรและกลุ่มตัวอย่าง.....	46
เครื่องมือที่ใช้ในการรวบรวมข้อมูล.....	48
เกณฑ์การคิดคะแนนของการตอบแบบสอบถาม.....	50
ตัวแปรที่ใช้ในการวิจัย.....	54
ความเชื่อถือได้ของเครื่องมือ.....	56
วิธีการเก็บรวบรวมข้อมูล.....	58
กรรมวิธีทางข้อมูล.....	58
สถิติที่ใช้ในการวิเคราะห์ข้อมูล.....	58

4. ผลการวิจัย.....	60
5. สรุปผลการวิจัย อภิปรายผล และข้อเสนอแนะ.....	89
รายการอ้างอิง.....	113
ภาคผนวก.....	
แบบสอบถาม.....	121
รายชื่อตำบลและหมู่บ้านที่ศึกษา.....	129
ประวัติผู้เขียน.....	131

สถาบันวิทยบริการ
จุฬาลงกรณ์มหาวิทยาลัย

สารบัญตาราง

หน้า

ตารางที่

1	อัตราคอปอก ในเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษา ใน 17 จังหวัด...3 ในภาคเหนือ ปี พ.ศ.2537	
2	อัตราคอปอก ในเด็กนักเรียนชั้นประถมศึกษา ในอำเภอต่างๆ...5 ของจังหวัดตาก ปี พ.ศ.2537 และปี พ.ศ.2538	
3	ข้อมูลทั่วไปของกลุ่มตัวอย่าง.....	60
4	แหล่งข่าวสารที่ให้ข่าวสารเกี่ยวกับน้ำหยดเสริมไฮโดดิน.....	62
5	จำนวนแหล่งข่าวสารทั้งหมดที่ให้ข่าวสารเกี่ยวกับน้ำหยด เสริมไฮโดดิน.....	63
6	แหล่งข่าวสารที่ให้ข่าวสารเกี่ยวกับน้ำหยดเสริมไฮโดดิน ลงในน้ำดื่มมากที่สุด.....	64
7	เนื้อหาของข่าวสารที่เคยได้ยินเกี่ยวกับน้ำหยดเสริมไฮโดดิน....	65
8	ความบ่อยในการได้พูดคุยกับเจ้าหน้าที่สาธารณสุข ที่เข้ามา ปฏิบัติงานในหมู่บ้าน.....	66
9	ความบ่อยในการเข้าร่วมการประชุมที่มีเจ้าหน้าที่สาธารณสุข มาประชุมชี้แจงชาวบ้าน.....	67
10	ความบ่อยในการที่ได้พูดคุยกับอาสาสมัครสาธารณสุข (อสม.) ในหมู่บ้าน.....	67
11	คะแนนของการเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับน้ำหยดเสริมไฮโดดิน....	68
12	การเปิดรับข่าวสารเกี่ยวกับน้ำหยดเสริมไฮโดดิน.....	69

13	คุณลักษณะของน้ำหยดเสริมไฮโดรดินที่ให้ความสนใจใช้พิจารณาว่าจะใช้ หรือไม่ใช้น้ำหยดเสริมไฮโดรดิน.....	70
14	จำนวนคุณลักษณะของน้ำหยดเสริมไฮโดรดิน ที่ให้ความสนใจใช้พิจารณาว่าจะใช้ หรือไม่ใช้น้ำหยดเสริมไฮโดรดิน.....	71
15	คุณลักษณะของน้ำหยดเสริมไฮโดรดิน ที่ให้ความสนใจมากที่สุดในการใช้พิจารณาว่าจะใช้ หรือไม่ใช้น้ำหยดเสริมไฮโดรดิน.....	72
16	การเคยได้รับแจกขวดน้ำหยดเสริมไฮโดรดิน.....	72
17	รูปแบบการตัดสินใจในการหรือไม่ใช้น้ำหยดเสริมไฮโดรดินเสริมไฮโดรดินในครัวเรือน.....	73
18	ผลการตัดสินใจใช้ เมื่อหรือหากได้รับแจกขวดน้ำหยดเสริมไฮโดรดินมาแล้ว.....	74
19	ลักษณะการใช้น้ำหยดเสริมไฮโดรดินลงในน้ำดื่มในครัวเรือนในปัจจุบัน.....	75
20	ความรู้เกี่ยวกับโรคคอกพอก และน้ำหยดเสริมไฮโดรดิน.....	76
21	คะแนนของความรู้เกี่ยวกับโรคคอกพอกและน้ำหยดเสริมไฮโดรดิน..	77
22	ระดับความรู้เกี่ยวกับโรคคอกพอก และน้ำหยดเสริมไฮโดรดิน.....	77
23	ข้อมูลเกี่ยวกับความคิดเห็นของประชาชนเกี่ยวกับโรคคอกพอกและน้ำหยดเสริมไฮโดรดิน.....	78
24	คะแนนของความคิดเห็นเกี่ยวกับโรคคอกพอก และน้ำหยดเสริมไฮโดรดิน.....	82
25	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันระหว่างการเปิดรับข่าวสาร กับความรู้เกี่ยวกับโรคคอกพอก และน้ำหยดเสริมไฮโดรดิน.....	83
26	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ระหว่างการเปิดรับข่าวสาร กับความคิดเห็นเกี่ยวกับโรคคอกพอก และน้ำหยดเสริมไฮโดรดิน.....	84
27	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สันระหว่างลักษณะการตัดสินใจกับผลการตัดสินใจ.....	84

28	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ระหว่างการเปิดรับข่าวสาร ของประชาชน กับการยอมรับน้ำหยดเสริมไอโอดีน.....	85
29	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ระหว่างจำนวนคุณลักษณะ ของน้ำหยดเสริมไอโอดีน ที่ประชาชนให้ความสนใจ กับการ ยอมรับน้ำหยดเสริมไอโอดีน.....	86
30	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างจำนวนคุณลักษณะของน้ำหยดเสริมไอโอดีน ที่ประชาชนให้ความสนใจมากที่สุด กับการยอมรับน้ำหยดเสริมไอโอดีน.....	87
31	สัมประสิทธิ์สหสัมพันธ์เพียร์สัน ระหว่างลักษณะการตัดสินใจของ ประชาชน กับการยอมรับน้ำหยดเสริมไอโอดีน.....	88
32	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการตัดสินใจ กับผลการตัดสินใจ ใช้น้ำหยดเสริมไอโอดีน.....	104
33	แสดงความสัมพันธ์ระหว่างลักษณะการตัดสินใจ กับการยอมรับ น้ำหยดเสริมไอโอดีน.....	106